

**Protestantse
Kerk**

Protestantse gemeente te 's-Gravenzande

College van Kerkrentmeesters

Jaarrekening 2023

**Protestantse gemeente te 's-Gravenzande
College van Kerkrentmeesters
Jaarrekening 2023**

Inhoudsopgave

1	Algemene gegevens	2
2	Verslag van het college van kerkrentmeesters	4
3	Jaarrekening	9
3.1	Balans per 31 december 2023	9
3.2	Staat van baten en lasten over 2023	13
3.3	Kasstroomoverzicht over 2023	14
3.4	Grondslagen	16
3.5	Toelichting op de balans	19
3.6	Toelichting op de staat van baten en lasten	25
4	Staat van de vaste activa	31
5.1	Kengetallen	33

1 Algemene gegevens

Organisatie

Aantal wijkgemeenten	3
Aantal begraafplaatsen	0
Aantal annexe stichtingen	0

Pastoraat resp. diaconaal pastoraat

Predikanten - bezetting in aantallen

Aantal predikanten voor gewone werkzaamheden	3
Aantal predikanten met een bijzondere opdracht	0
Totaal aantal predikanten	3

Predikanten - bezetting in FTE

Bezetting predikanten fulltime in FTE	3
Bezetting predikanten parttime in FTE	0,00
Totaal bezetting predikanten in FTE	3,00
Waarvan vacatures in FTE	0,00
Waarvan predikanten met opslag tijdelijke dienst in FTE	0,00
Waarvan predikanten met proponentenkorting in FTE	0,00

Kerkelijk werkers

Aantal kerkelijk werkers	3
Bezetting kerkelijk werkers in FTE	2,00
Waarvan vacatures in FTE	0,00

Personeel

Overige betaalde medewerkers

Aantal overige betaalde medewerkers	2
Bezetting overige betaalde medewerkers in FTE	0,50

Ouderlingen

(Bij gemeenten met wijkgemeenten: in algemene kerkenraad)

Aantal ouderlingen (niet tevens kerkrentmeester)	10
Waarvan vacatures	0

College van kerkrentmeesters

Ouderlingen-kerkrentmeester

Aantal ouderlingen-kerkrentmeester 8

Waarvan vacatures 1

Kerkrentmeesters

Aantal kerkrentmeesters 3

Waarvan vacatures 1

College van diakenen

Diakenen

Aantal diakenen 3

Waarvan vacatures 0

Diaconale rentmeesters

Aantal diaconale rentmeesters 0

Waarvan vacatures 0

Leden

Aantal belijdende leden 2.225

Aantal doopleden 2.187

Totaal aantal leden 4.412

Pastorale eenheden

Aantal pastorale eenheden 2.569

ANBI-pagina

www.pgsgravenzande.nl/anbi-gegevens-kerkbeheer-565

2 Verslag van het college van kerkrentmeesters

COLLEGE VAN KERKRENTMEESTERS PROTESTANTSE GEMEENTE 'S GRAVENZANDE

JAARVERSLAG 2023

1. Samenstelling van het college

Gedurende het boekjaar was het College van Kerkrentmeesters als volgt samengesteld:

Jan Omvlee, voorzitter

Peter Haaring, penningmeester

Caroline van den Brink, secretaris

Raymond Schröder, voorzitter werkgroep Gebouwen

Ruben van den Brink, voorzitter werkgroep Vaste Vrijwillige Bijdragen

Peter van der Sar, voorzitter Stichting Zalencentra Westland

Gert van Holst, lid

Adviseurs: John Prins, namens de Uniekerk

Francis van Oosten: administrateur

Het College heeft gedurende 2023 acht maal vergaderd.

2. Toelichting op de balans

Onroerende zaken

De onroerende zaken bestaan uit twee kerkgebouwen, vier pastorieën en twee overige niet kerkelijke gebouwen. In het boekjaar is de pastorie Eikenlaan 85 met een boekwaarde van €393.000 verkocht. De netto opbrengst na aftrek van de verkoopkosten bedroeg €471.212. Het verkoopresultaat van €78.212 is als incidentele bate in de staat van baten en lasten verantwoord. Voor een nadere specificatie van de onroerende zaken wordt verwezen naar hoofdstuk 4 Staat van de vaste activa.

Medio 2022 is tussen de Protestantse Gemeente 's-Gravenzande en Stichting Het Oudeland een koopovereenkomst getekend voor de verkoop van het gebouw De Brug voor een bedrag van €1.475.000. Omdat er sprake is van ontbindende voorwaarden waaraan nog niet is voldaan, is deze verkoop niet in de jaarrekening van 2023 verwerkt.

Financiële vaste activa

Tot vorig jaar werden de verbouwingskosten uit het verleden van gebouw De Kiem als materiële vaste activa bij de exploitatierekening van Stichting Zalencentra Westland verantwoord.

Tegenover deze activapost stond op de balans van de stichting voor hetzelfde bedrag een langlopende schuld aan Kerkbeheer. Kerkbeheer daartegen verantwoordde deze langlopende vordering op de balans als kapitaaldeelname onder de financiële vaste activa. Omdat van een kapitaaldeelname in de exploitatie van Stichting Zalencentra Westland geen sprake is, is in overleg met de het stichtingsbestuur deze post in zowel de jaarrekening van de stichting als van Kerkbeheer gecorrigeerd. De vrijval van de financiële activa is als investering onder overige niet-kerkelijke gebouwen verantwoord. Zie hiervoor hoofdstuk 4 Staat van de vaste activa.

Stand per 1 januari 2023	438.429
Overboeking naar Onroerende zaken	-438.429
Stand per 31 december 2023	-

Bestemmingsfondsen

De mutatie van de beide bestemmingsfondsen uit hoofde van onderhoud luidt als volgt:

Begroot onderhoud	Dorpskerk	Noorderkerk	Totaal
Kerkgebouwen	28.000	14.000	42.000
Pastorieën *)	13.600	20.400	34.000
Orgels	1.000	1.000	2.000
Totaal	42.600	35.400	78.000

Gerealiseerd onderhoud			
Kerkgebouwen	92.924	32.279	125.203
Ontvangen subsidie	- 13.288	-	-13.288
Pastorieën *)	27.494	41.242	68.736
Orgels	1.536	23	1.559
Totaal	108.666	73.544	182.210

Te muteren op de bestemmingsfondsen	66.066	38.144	104.210
--	---------------	---------------	----------------

*) toedeling op basis van 40% ten laste van bestemmingsfonds Dorpskerk en 60% ten laste van bestemmingsfonds Noorderkerk.

Verloop bestemmingsfondsen:

	Dorpskerk	Noorderkerk	De Nieuwe Rank	Totaal
Stand per 1 januari 2023	891.538	260.777		1.152.315
Onttrokken wegens onderhoud	-66.066	-38.144		-104.210
Onttrokken inzake pastoraat	-48.383	-		-48.383
Toevoeging inzake legaat	2.511	-		2.511
Toevoeging inzake wijkkas			18.000	18.000
Stand per 31 december 2023	779.600	222.633	18.000	1.020.233

Voorzieningen

Bij de fusie op 12 november 2016 tussen de Hervormde gemeente te 's-Gravenzande en de Gereformeerde kerk te 's-Gravenzande is een voorziening voor reorganisatiekosten gevormd. Gezien het natuurlijk verloop van het aantal predikantsplaatsen hoefde er geen beroep op deze voorziening gedaan te worden. Omdat het huidige aantal predikantsplaatsen passend is bij de omvang van de gemeente, is het niet nodig een voorziening voor reorganisatiekosten aan te houden. De vrijval van de voorziening is derhalve als incidentele bate in de staat van baten en lasten verwerkt.

Stand per 1 januari 2023	352.781
Vrijval ten gunste van het resultaat	-352.781
Stand per 31 december 2023	-

3. Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023

De staat van baten en lasten over 2023 is, in afgeronde bedragen, als volgt samen te vatten.

	2023	2022
Totaal van de baten	917.602	850.768
Totaal van de lasten	892.160	858.931
Operationeel resultaat	25.442	-8.163
Ter realisering van de jaarlijkse onderhoudskosten gebouwen is aan de betreffende bestemmingsfondsen onttrokken	104.210	113.898
Herzien operationeel resultaat ná mutatie aan het onderhoudsfonds	129.652	105.735
Incidentele baten en lasten		
Vrijval reorganisatievoorziening	352.781	-
Boekwinst verkoop pastorie	78.212	-
Vrijval herwaardering vanwege verkoop pastorie	194.000	-
Ontvangen uit legaten en erfenis	2.511	6.000
Toegevoegd aan de Bestemmingsreserves	-20.511	-
Onttrekking inzake pastoraat	48.383	46.514
Resultaat naar algemene reserve	785.028	158.249

De ontwikkeling van de operationele resultaten

Het operationele resultaat wordt in sterke mate beïnvloed door een drietal incidentele posten. De operationele kosten kerkelijke gebouwen komen uit op een bedrag van €280.770 terwijl er €191.500 is begroot. Deze overschrijding wordt grotendeels veroorzaakt door een uitgavenpost van €91.000 voor onderhoud en verduurzaming van de ramen van de Dorpskerk. Daarnaast is er sprake van een positief exploitatieresultaat van Stichting Zalencentra Westland van €37.640 terwijl een negatief resultaat was begroot van €52.800. Het verschil wordt enerzijds veroorzaakt door het vrijvallen van de afschrijving op de verbouwing en anderzijds doordat de GGD vanaf medio september t/m december het gebouw De Brug weer als vaccinatielokatie is gaan huren, terwijl dat niet was begroot. Dit incidentele voordeel komt na verrekening met het aandeel van Stichting Het Oudeland uit op een bedrag van €32.750. Ook vallen de kosten pastoraat respectievelijk diaconaal pastoraat lager uit doordat de 2e predikantsplaats van de Noorderbrug niet meer in 2023 is ingevuld terwijl in de begroting rekening is gehouden met een invulling per 1 april 2023. Aan energiekosten voor de beide kerkelijke gebouwen was een totaalbedrag begroot van €80.000. De getroffen energiebesparende maatregelen hebben ertoe geleid dat de energiekosten zijn uitgekomen op een totaalbedrag van €46.923. Ook voor beide verenigingsgebouwen zijn de nodige energiebesparende maatregelen getroffen. Begroot was een bedrag van €120.000 terwijl de werkelijke kosten €98.652 bedragen. Dit betekent dat er in totaal een besparing is gerealiseerd van €54.425 (27,2%).

Onderstaand een overzicht van het operationele resultaat na eliminatie van de éénmalige voordelen

	2023	2022
Inkomsten		
Verantwoord	917.602	850.768
Normaliseringsposten		
Geen	-	-
Genormaliseerde inkomsten	917.602	850.768
Kosten		
Verantwoord	892.160	858.931
Normaliseringsposten		
Exploitatie Zalencentra	78.000	108.000
Lagere kosten inzake vacature 2e predikantsplaats Noorderbrug	72.500	27.000
Genormaliseerde kosten	1.042.660	993.931
Genormaliseerd operationeel resultaat (tekort)	-125.558	-143.163
Ter egalisatie van de jaarlijkse onderhoudskosten is aan de bestemmingsfondsen onderhoud onttrokken	104.210	113.898
Vergelijkbaar operationeel resultaat onder normale	-20.848	-29.265

4. Exploitatiesaldi Stichting Zalencentra Westland (De Kiem en De Brug)

De financiële uitkomsten van Stichting Zalencentra Westland zijn als volgt samen te vatten:

	2023 Begroting	2023 Realisatie	2022 Realisatie
Omzet			
Kerkelijke activiteiten	35.000	71.942	58.053
Commerciële activiteiten	510.000	582.615	625.531
Totaal omzet	545.000	654.557	683.584
Inkoopkosten	100.000	111.000	103.962
Brutomarge (a)	445.000	543.557	579.622
Kosten			
Personele kosten	240.000	246.039	233.214
Huisvestingskosten	199.300	156.941	193.358
Compensatie via TVL-regeling	-	-	-1.963
Overige kosten	46.000	32.494	52.510
Verrekening met Stichting Het Oudeland	12.500	70.443	44.107
Totaal van de kosten (b)	497.800	505.917	521.226
Resultaat (a-b)	-52.800	37.640	58.396

Conclusie

Er is sprake van een positief exploitatieresultaat van €37.640. In dit resultaat is begrepen een incidentele opbrengst van €185.530 vanwege de verhuur van gebouw De Brug aan de GGD. Conform afspraak deelt Stichting Het Oudeland voor de helft in het exploitatieresultaat van dit gebouw. Als er geen sprake was geweest van verhuur aan de GGD en dus ook het energieverbruik minimaal zou zijn, zou het positieve exploitatieresultaat omslaan in een negatief bedrag van €40.360. Stichting Het Oudeland zou in dat geval voor een bedrag van €7.557 hebben bijgedragen in het negatieve exploitatieresultaat van gebouw De Brug.

5. Onderhoud gebouwen

Om tot een gelijkmatige toerekening van onderhoudskosten aan de jaren te komen, worden jaarbudgetten bepaald aan de hand van een toekomstgerichte meerjaren onderhoudsbegroting. Jaarlijks worden de in het boekjaar betaalde kosten minus eventuele specifieke giften in de staat van baten en lasten verwerkt en de verschillen ten opzichte van het voortschrijdend gemiddelde jaarbudget toegevoegd, dan wel onttrokken aan de bestemmingsfondsen. Onder meer vanwege het feit dat de verduurzamingswerkzaamheden van de Dorpskerk niet in de meerjaren onderhoudsbegroting was opgenomen, was er in het boekjaar sprake van een overschrijding van het budget. Voor de totale overschrijding van het onderhoudsbudget is een bedrag van €104.210 aan de bestemmingsfondsen onttrokken.

6. Vooruitzichten voor 2024

In november 2023 is de begroting voor 2024 vastgesteld en goedgekeurd. Deze sluit met een negatief operationeel resultaat van €50.550. In deze begroting is ervan uitgegaan dat de doorgevoerde energiebesparende maatregelen in 2024 gecontinueerd zullen worden. Punt van aandacht blijft het beheersen van de uitgaven en kosten omdat deze naar verwachting harder zullen stijgen dan de inkomsten. Vanuit Kerkbeheer vindt hierop voldoende sturing plaats. De actie kerkbalans 2024 heeft een toegezegd bedrag opgeleverd van €627.500. Begroot is echter een bedrag van €645.000. Gezien het feit dat er na afronding van de actie altijd nog een substantieel bedrag aan toezeggingen binnenkomt, is er geen reden om de ingediende begroting voor 2024 aan te passen.

12 maart 2024

Jan Omvlee, voorzitter
Caroline van den Brink, secretaris
Peter Haaring, penningmeester

3 Jaarrekening

3.1 Balans per 31 december 2023

Activa

Vaste activa

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Onroerende zaken		
Monumentale kerkgebouwen	1	1
Niet-monumentale kerkgebouwen	1	1
Pastorieën bewoond door predikant	2.516.000	2.622.000
Overige niet-kerkelijke gebouwen	<u>2.112.000</u>	<u>907.071</u>
	4.628.002	3.529.073
Financiële vaste activa		
Kapitaaldeelnames in stichtingen	<u>0</u>	<u>438.429</u>
	0	438.429
Totaal vaste activa	<u>4.628.002</u>	<u>3.967.502</u>

Vlottende activa

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Debiteuren		
Debiteuren	<u>297.498</u>	<u>363.468</u>
	297.498	363.468
Kortlopende vorderingen en overlopende activa		
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>51.011</u>	<u>1.959</u>
	51.011	1.959
Geldmiddelen		
(Wijk)kassen	27.961	51.421
Bankrekeningen	2.747.833	2.329.824
Kruisposten	<u>0</u>	<u>0</u>
	2.775.794	2.381.245
Totaal vlottende activa	<u>3.124.303</u>	<u>2.746.672</u>

Totaal activa

7.752.305

6.714.174

Passiva
Eigen vermogen

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Algemene reserve		
Algemene reserve	<u>4.414.925</u>	<u>3.629.897</u>
	4.414.925	3.629.897
Bestemmingsreserves en -fondsen		
Bestemmingsfondsen	1.020.233	1.152.315
Herwaarderingsreserves niet-kerkelijke onroerende zaken	<u>2.135.562</u>	<u>1.433.797</u>
	3.155.795	2.586.112
Totaal eigen vermogen	<u>7.570.720</u>	<u>6.216.009</u>

Vreemd vermogen
Vreemd vermogen lange termijn

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Vorzieningen		
Overige voorzieningen	<u>0</u>	<u>352.781</u>
	0	352.781
Totaal vreemd vermogen lange termijn	<u>0</u>	<u>352.781</u>

Vreemd vermogen korte termijn

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Crediteuren		
Crediteuren	<u>29.685</u>	<u>11.851</u>
	29.685	11.851
Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Overige schulden en overlopende passiva	124.376	111.396
Af te dragen pensioenpremies	3.750	2.240
Af te dragen sociale lasten	3.610	2.496
Af te dragen loonheffingen	4.242	2.993
Collectebonnen/-munten	<u>15.922</u>	<u>14.408</u>
	151.900	133.533
Totaal vreemd vermogen korte termijn	<u>181.585</u>	<u>145.384</u>
Totaal vreemd vermogen	<u>181.585</u>	<u>498.165</u>
Totaal passiva	<u>7.752.305</u>	<u>6.714.174</u>

3.2 Staat van baten en lasten over 2023

	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening 2022
Opbrengsten en Baten			
Opbrengsten onroerende zaken	46.000	39.279	59.441
Opbrengsten uit rente, dividenden en beleggingen	10.000	52.403	-
Opbrengsten levend geld	727.000	805.132	769.989
Opbrengsten uit subsidies en bijdragen	21.000	20.788	21.338
Totaal baten A	804.000	917.602	850.768
Uitgaven en Kosten			
Kosten kerkelijke gebouwen	191.500	280.770	255.579
Kosten overige niet-kerkelijke eigendommen en inventarissen	67.500	-15.824	-38.747
Pastoraat resp. diaconaal pastoraat	492.000	451.338	466.323
Kosten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten	65.000	58.545	56.065
Verplichtingen/bijdragen aan andere organen	50.000	46.068	44.316
Salarissen en vergoedingen	52.000	56.153	48.529
Kosten beheer, administratie en archief	15.000	10.403	13.961
Rentelasten/bankkosten	5.000	4.707	12.905
Totaal lasten A	938.000	892.160	858.931
Operationeel resultaat (A)	-134.000	25.442	-8.163
Incidentele baten en lasten			
Incidentele baten	-	1.329.269	317.818
Incidentele lasten	-	-	-
Incidentele baten en lasten (B)	-	1.329.269	317.818
Resultaat verslagjaar (A+B)	-134.000	1.354.711	309.655
Mutaties bestemmingsreserves/-fondsen			
Onttrekkingen bestemmingsreserves	-	194.000	0
Onttrekkingen bestemmingsfondsen	49.000	152.593	160.412
Toevoegingen bestemmingsreserves	0	-895.765	-311.818
Toevoegingen bestemmingsfondsen	-	-20.511	-
Totaal mutaties bestemmingsreserves/-fondsen (C)	49.000	-569.683	-151.406
Resultaat naar Algemene reserve (D)	-85.000	785.028	158.249

3.3 Kasstroomoverzicht over 2023

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten - lasten	25.442	-8.163
Aanpassingen voor:		
Mutaties voorzieningen	-352.781	-
Veranderingen in het werkkapitaal:		
Debiteuren	65.970	-133.669
Kortlopende vorderingen en overlopende activa	-49.052	369
Crediteuren	17.834	1.092
Kortlopende schulden en overlopende passiva	18.367	31.599
	-299.662	-100.609
Kasstroom uit primaire activiteiten	-274.220	-108.772
Incidentele baten en lasten:		
Incidentele baten	433.505	6.000
Incidentele lasten	-	-
	433.505	6.000
Kasstroom uit operationele activiteiten	159.285	-102.772
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des-)investerings in onroerende zaken	-203.165	-
Mutaties in de financiële vaste activa	438.429	31.317
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	235.264	31.317
Mutatie geldmiddelen	394.549	-71.455

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Toelichting op de geldmiddelen		
Stand per 1 januari	2.381.245	2.452.700
Mutatie geldmiddelen	<u>394.549</u>	<u>-71.455</u>
Stand per 31 december	2.775.794	2.381.245

3.4 Grondslagen

1. Algemeen

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn begroting en jaarverslaggeving PKN zoals deze is voorgeschreven door het GCBB, het Generale College voor de Behandeling van Beheerszaken.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijkende cijfers

De Richtlijn begroting en jaarverslaggeving geeft aan dat waardering van vaste activa moet plaatsvinden op basis van de actuele waarde, dat is de WOZ-waarde. De overstap van historische waarde op actuele waarde is een stelselwijziging. Een eventuele stelselwijziging en de gevolgen daarvan worden toegelicht in het bestuursverslag.

2. Grondslagen van waardering activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs of tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Materiële vaste activa

Kerkgebouwen worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden berekend als percentage over de verkrijgingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur van het actief. De minimumwaarde van kerkgebouwen is € 1.

De overige kerkelijke materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen actuele waarde. Deze wordt voor panden gelijkgesteld aan de waarde volgens de Wet waardering Onroerende Zaken (WOZ). Mocht de aanschafwaarde hoger zijn dan de WOZ-waarde, dan wordt deze waarde genomen. Op materiële vaste activa die worden gewaardeerd op actuele waarde, wordt niet afgeschreven.

Installaties en inventarissen

Installaties en inventarissen worden gewaardeerd op de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijving.

Vastgoedbeleggingen

De vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen de actuele waarde. De actuele waarde is voor panden de WOZ-waarde. Op vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Gronden en landerijen

De actuele waarde voor landerijen is de fiscale waardering, zoals jaarlijks bekend gemaakt door de Belastingdienst (waardering van verpachte gronden in Box 3). Voor landerijen, inclusief bebouwde grond, die in erfpacht zijn gegeven, wordt voor de actuele waarde 60 % van de genoemde fiscale waardering gehanteerd.

Mutaties in actuele waarde

Winsten en verliezen die ontstaan door een wijziging in de actuele waarde, worden verwerkt in de staat van baten en lasten onderdeel B. Daarnaast worden in onderdeel C ten laste van de winstbestemming Herwaarderingsreserves gevormd.

Financiële vaste activa

De verstrekte leningen worden gewaardeerd op nominale waarde. Voor zover er sprake is van een oninbaar deel van een lening, wordt de voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht op de lening. Deposito's met een resterende looptijd langer dan een jaar worden eveneens opgenomen onder de Financiële vaste activa.

Beleggingen in effecten worden gerubriceerd onder de effecten.

Effecten

Effecten worden gewaardeerd op actuele waarde. Het koersresultaat op de effecten wordt verwerkt in de staat van baten en lasten. Dit resultaat wordt volledig/deels aan Reserves koersverschillen worden toegevoegd. Het meerdere valt vrij in de Algemene reserves.

Vorderingen, overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor zover er sprake is van een oninbaar deel van een vordering, wordt het geschatte bedrag voor oninbaarheid in mindering gebracht op de vordering.

De liquide middelen bestaan uit kasgeld, banktegoeden en direct opeisbare deposito's en deposito's met een resterende looptijd korter dan één jaar. De deposito's met een resterende looptijd langer dan een jaar worden opgenomen onder de Financiële vaste activa.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de rubrieken Algemene reserve (inclusief wijkreserves), Reserves koersverschillen, Herwaarderingsreserves, Reserves begraafplaatsen, Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen. Het resultaat D wordt gemuteerd op de Algemene reserve. Mutaties in Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen worden verwerkt via onderdeel C van de staat van baten en lasten. Er vinden geen boekingen rechtstreeks ten laste van het Eigen vermogen plaats.

Voorzieningen

De Voorzieningen voor groot onderhoud, die dienen als kostenegalisatie, worden gevormd voor verwachte kosten inzake (periodiek) onderhoud van panden, inventaris en installaties, gebaseerd op een meerjarig onderhoudsplan. De Voorzieningen worden gewaardeerd op nominale waarde.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd langer dan een jaar. De schulden worden gewaardeerd op nominale waarde.

3. Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

Indeling staat van baten en lasten

In onderdeel A van de staat van baten en lasten zijn de operationele baten en lasten weergegeven.

In onderdeel B van de staat van baten en lasten zijn de incidentele en overige baten en lasten weergegeven. Baten uit erfenissen en legaten worden verantwoord onder onderdeel B. Het totaal van onderdeel A plus B geeft het totale resultaat van het verslagjaar aan.

Vanuit het resultaat A plus B worden in het kader van de resultaatbestemming bedragen aan Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen toegevoegd of onttrokken. In onderdeel C worden deze mutaties in Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen zichtbaar.

Het resterende resultaat D geeft de mutatie op de Algemene reserve (inclusief wijkreserves) aan.

3.5 Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Onroerende zaken

	Monumentale kerkgebouwen	Niet- monumentale kerkgebouwen	Pastorieën bewoond door predikant
Boekwaarde per 1 januari	1	1	2.622.000
Afschrijvingen	-	-	-
(Des-)investeringen	-	-	-393.000
Herwaarderingen	-	-	287.000
Boekwaarde per 31 december	1	1	2.516.000

	Overige niet- kerkelijke gebouwen
Boekwaarde per 1 januari	907.071
Afschrijvingen	-
(Des-)investeringen	596.165
Herwaarderingen	608.764
Boekwaarde per 31 december	2.112.000

Financiële vaste activa

	31-12-2023	31-12-2022
Kapitaaldeelnames in stichtingen		
Rekening courant zalencentra	0	438.429
	0	438.429

	2023	2022
<i>Rekening courant zalencentra</i>		
Stand per 1 januari	438.429	469.746
Mutaties	-438.429	-31.317
Stand per 31 december	0	438.429

Vlottende activa

	31-12-2023	31-12-2022
Debiteuren		
Debiteuren	0	0
Specificatie nog te ontvangen:	0	0
VVB	3.840	3.885
Bazar de Kiem	55.000	55.000
Bazar de Brug	46.500	29.500
Verbouwing Noorderkerk	0	0
Collectes december	2.142	5.524
RC Zalencentra	186.223	265.874
Overig nog te ontvangen	3.793	3.685
	<hr/> 297.498	<hr/> 363.468

Kortlopende vorderingen en overlopende activa

Depotbedrag Post.nl	80	80
Vooruitbetaalde kosten	2.564	1.879
Overlopende rente Rabobank	29.862	-
Jaarafrekeningen energiekosten	18.505	-
	<hr/> 51.011	<hr/> 1.959

Geldmiddelen

	31-12-2023	31-12-2022
(Wijk)kassen		
Wijkkassen	27.961	51.421
	<u>27.961</u>	<u>51.421</u>
Bankrekeningen		
NL05 RABO 0323 2069 72 Algemeen	21.750	188.463
NL98 RABO 0323 2155 80 Jeugd	2.099	2.962
NL95 RABO 0126 1809 89 Solidariteitskas	1.098	305.872
NL98 RABO 3232 4948 70 Spaarrekening	1.200.000	722.558
NL89 RABO 0373 7345 06 SKG	151	50.212
NL34 RABO 0323 2084 87 VVB	29	250.701
NL35 ABNA 0810 3073 75 Betaalrekening	662	8.920
NL61 ABNA 0546 2125 73 Spaarrekening	22.044	800.136
NL14 RABO 3037 7407 52 Termijndeposito	1.500.000	-
	<u>2.747.833</u>	<u>2.329.824</u>
Kruisposten		
Kruisposten	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>

Passiva
Eigen vermogen
Eigen vermogen

	2023	2022
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	3.629.897	3.471.648
Mutatie via resultaatbestemming	785.028	158.249
Stand per 31 december	<u>4.414.925</u>	<u>3.629.897</u>

Bestemmingsreserves en -fondsen

	31-12-2023	31-12-2022
Bestemmingsfondsen	1.020.233	1.152.315
Herwaarderingsreserves niet-kerkelijke onroerende zaken	2.135.562	1.433.797
	<u>3.155.795</u>	<u>2.586.112</u>

	2023	2022
<i>Dorpskerk</i>		
Stand per 1 januari	891.538	981.198
Toevoegingen via resultaatbestemming	2.511	-
Onttrekkingen via resultaatbestemming	114.449	89.660
Stand per 31 december	<u>779.600</u>	<u>891.538</u>

<i>Noorderkerk</i>		
Stand per 1 januari	260.777	331.529
Onttrekkingen via resultaatbestemming	38.144	70.752
Stand per 31 december	<u>222.633</u>	<u>260.777</u>

<i>De Nieuwe Rank</i>		
Toevoegingen via resultaatbestemming	18.000	-
Stand per 31 december	<u>18.000</u>	<u>-</u>

<i>Herwaarderingsreserve</i>		
Stand per 1 januari	1.433.797	1.121.979
Toevoegingen via resultaatbestemming	895.765	311.818
Onttrekkingen via resultaatbestemming	194.000	-
Stand per 31 december	<u>2.135.562</u>	<u>1.433.797</u>

Vreemd vermogen
Vreemd vermogen lange termijn
Vorzieningen

	31-12-2023	31-12-2022
Overige voorzieningen		
Reorganisatievoorziening	0	352.781
	<u>0</u>	<u>352.781</u>

	2023	2022
<i>Reorganisatievoorziening</i>		
Stand per 1 januari	352.781	352.781
Onttrekkingen niet via baten en lasten	352.781	-
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>352.781</u>

Vreemd vermogen korte termijn

	31-12-2023	31-12-2022
Crediteuren		
Crediteuren	24.650	9.424
Reservering vakantietoeslag	5.035	2.427
	<u>29.685</u>	<u>11.851</u>

Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31-12-2023	31-12-2022
Overige schulden en overlopende passiva		
Kortlopende schulden	11.221	4.365
Vooruitontvangen VVB	13.585	18.825
RC Soos d'Ouwe Kiem	0	30.000
Verjaardagsfonds Dorpskerk	0	0
Cantorij Noorderbrug	0	0
Wijkkas De Nieuwe Rank	3.399	11.719
Wijkkas Noorderbrug	0	3.000
Reservering sociale lasten vakantietoeslag	1.007	486
Nog te betalen salarissen	1.556	1.892
Kiem- en zomerkamp jeugd	10.616	8.064
Stichting het Oudeland	82.992	33.045
	<u>124.376</u>	<u>111.396</u>
Af te dragen pensioenpremies		
Nog te betalen pensioenpremies	3.750	2.240
	<u>3.750</u>	<u>2.240</u>
Af te dragen sociale lasten		
Af te dragen premies	3.610	2.496
	<u>3.610</u>	<u>2.496</u>
Af te dragen loonheffingen		
Af te dragen loonheffing	4.242	2.993
	<u>4.242</u>	<u>2.993</u>
Collectebonnen/-munten		
Collectetegoeden in omloop	15.922	14.408
	<u>15.922</u>	<u>14.408</u>

3.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

Opbrengsten en Baten

	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening 2022
Opbrengsten onroerende zaken			
Opbrengsten onroerende zaken			
Monumentale kerkgebouwen	750	520	1.050
Niet-monumentale kerkgebouwen	750	-	-
Pastorieën bewoond door predikant	40.000	29.455	38.328
Overige niet-kerkelijke gebouwen	4.500	9.304	20.063
	<u>46.000</u>	<u>39.279</u>	<u>59.441</u>
Opbrengsten uit rente, dividenden en beleggingen			
Opbrengsten uit rente, dividenden en beleggingen			
Overige rente- en beleggingsopbrengsten	10.000	52.403	-
	<u>10.000</u>	<u>52.403</u>	<u>-</u>
Opbrengsten levend geld			
Opbrengsten levend geld			
Vrijwillige bijdragen	580.000	641.663	621.087
Collecten in kerkdiensten	45.000	43.622	45.258
Giften	2.000	1.390	1.645
Video- en audiouitzendingen kerkdiensten (o.a. kerktelefoon)	-	-	820
Solidariteitskas	15.000	16.227	16.679
Overige opbrengsten levend geld	85.000	102.230	84.500
	<u>727.000</u>	<u>805.132</u>	<u>769.989</u>
Opbrengsten uit subsidies en bijdragen			
Opbrengsten uit subsidies en bijdragen			
Niet-kerkelijke subsidies	14.000	13.288	13.288
Bijdragen kerkelijke organen	7.000	7.500	8.050
	<u>21.000</u>	<u>20.788</u>	<u>21.338</u>

	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening 2022
Incidentele baten			
Incidentele baten			
Incidentele baten	-	352.782	-
Boekwinsten onroerende zaken	-	78.212	-
Herwaardering niet-kerkelijke onroerende zaken	-	608.764	40.818
Herwaardering kerkelijke onroerende zaken	-	287.000	271.000
Ontvangen legaten/erfenissen/schenken	-	2.511	6.000
	-	<u>1.329.269</u>	<u>317.818</u>
 Onttr. bestemmingsreserves/-fondsen			
Onttr. bestemmingsreserves/-fondsen			
Onttrekkingen bestemmingsreserves	-	194.000	0
Onttrekkingen bestemmingsfondsen	49.000	152.593	160.412
	<u>49.000</u>	<u>346.593</u>	<u>160.412</u>

Uitgaven en Kosten

	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening 2022
Kosten kerkelijke gebouwen			
Monumentale kerkgebouwen			
Onderhoud	29.000	92.923	28.881
Belastingen	1.000	740	689
Verzekeringen	4.000	4.997	3.762
Energie en water	31.000	19.179	7.444
	<u>65.000</u>	<u>117.839</u>	<u>40.776</u>
Niet-monumentale kerkgebouwen			
Onderhoud	15.000	32.282	19.760
Belastingen	1.000	542	522
Verzekeringen	3.000	3.841	2.886
Energie en water	49.000	27.744	12.852
	<u>68.000</u>	<u>64.409</u>	<u>36.020</u>
Kerkelijke verenigingsgebouwen/centra			
Onderhoud	0	3.778	12.408
Belastingen	8.500	10.579	8.028
Verzekeringen	5.000	7.395	4.671
	<u>13.500</u>	<u>21.752</u>	<u>25.107</u>
Pastorieën bewoond door predikant			
Onderhoud	35.000	68.736	142.163
Belastingen	4.000	3.324	3.551
Verzekeringen	1.500	1.590	1.301
Energie en water	500	1.561	5.566
	<u>41.000</u>	<u>75.211</u>	<u>152.581</u>
Monumentale orgels			
Onderhoud	2.000	1.536	0
	<u>2.000</u>	<u>1.536</u>	<u>0</u>
Niet-monumentale orgels			
Onderhoud	2.000	23	1.095
	<u>2.000</u>	<u>23</u>	<u>1.095</u>
	<u>191.500</u>	<u>280.770</u>	<u>255.579</u>

	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening 2022
Kosten niet-kerkelijke eigendommen			
Overige niet-kerkelijke gebouwen			
Belastingen	250	282	221
	<u>250</u>	<u>282</u>	<u>221</u>
Overige kosten (on)roerende zaken			
Betaalde huren	14.450	21.534	19.427
Overige kosten	52.800	-37.640	-58.395
	<u>67.250</u>	<u>-16.106</u>	<u>-38.968</u>
	<u>67.500</u>	<u>-15.824</u>	<u>-38.747</u>
Pastoraat resp. diaconaal pastoraat			
Eigen predikanten			
Afdracht bezettingsbijdrage	363.000	290.295	332.669
Afdracht basisbijdrage	-	326	-
Vaste onkostenvergoeding werkkamer	8.000	6.192	7.740
Overige vergoedingen eigen predikanten	10.000	10.471	-
	<u>381.000</u>	<u>307.284</u>	<u>340.409</u>
Overige kosten pastoraat			
Beroepen, vestigen en vertrek predikant	-	778	-
Preekvoorziening	11.000	12.327	10.231
Overige kosten pastoraat	-	-	10
	<u>11.000</u>	<u>13.105</u>	<u>10.241</u>
Kerkelijk werkers			
Salarissen en toeslagen	100.000	128.855	112.948
Overige kosten kerkelijk werkers	-	2.094	2.725
	<u>100.000</u>	<u>130.949</u>	<u>115.673</u>
	<u>492.000</u>	<u>451.338</u>	<u>466.323</u>

	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening 2022
Kosten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten			
Kosten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten			
Kerkdiensten	7.000	6.378	8.351
Contributies en bijdragen aan kerkelijke activiteiten	1.000	-	206
Overige kosten kerkdiensten en catechese	4.000	2.877	3.154
Wijkwerk en gemeenteavonden	42.000	39.320	26.428
Jeugdwerk	10.000	9.415	17.860
Overige kosten kerkelijke activiteiten	1.000	555	66
	<u>65.000</u>	<u>58.545</u>	<u>56.065</u>
Verplichtingen/bijdragen aan andere organen			
Verplichtingen/bijdragen aan andere organen			
Afdrachten voor quotum	35.000	32.666	30.839
Afdrachten voor de solidariteitskas	13.000	11.070	11.355
Overige bijdragen en contributies	2.000	2.332	2.122
	<u>50.000</u>	<u>46.068</u>	<u>44.316</u>
Salarissen en vergoedingen			
Kosters			
Salarissen en toeslagen	35.000	40.774	37.692
Pensioenpremies	5.000	1.104	1.962
Sociale lasten	5.000	5.324	3.846
	<u>45.000</u>	<u>47.202</u>	<u>43.500</u>
Organisten en/of cantors			
Overige vergoedingen	5.000	5.175	3.175
	<u>5.000</u>	<u>5.175</u>	<u>3.175</u>
Overige kosten personeel/vrijwilligers			
Arbodienst/ziekteverzuim	2.000	2.495	1.854
Overige kosten vrijwilligers	-	1.281	-
	<u>2.000</u>	<u>3.776</u>	<u>1.854</u>
	<u>52.000</u>	<u>56.153</u>	<u>48.529</u>

	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening 2022
Kosten beheer, administratie en archief			
Kosten beheer, administratie en archief			
Bestuur	6.000	2.855	6.013
Bureaubehoeften en drukwerk	1.000	1.295	1.247
Telefoon-en internetabbonementen	1.700	1.042	1.139
Administratie en archief	3.000	3.341	3.262
Ledenregistratie	400	-	120
Financiële administratie	-	545	127
Verzekeringen (WA, diefstal, verz.vrijwilligers, etc.)	1.200	1.325	1.145
Video- en audiouitzendingen kerkdiensten (o.a. kerktelefoon)	1.400	-	908
Kerkblad	300	-	-
	<u>15.000</u>	<u>10.403</u>	<u>13.961</u>
 Rentelasten/bankkosten			
Rentelasten/bankkosten			
Bankkosten	5.000	4.707	3.331
Overige rentelasten en bankkosten	-	-	9.574
	<u>5.000</u>	<u>4.707</u>	<u>12.905</u>
 Toev. bestemmingsreserves/-fondsen			
Toev. bestemmingsreserves/-fondsen			
Toevoegingen bestemmingsreserves	0	895.765	311.818
Toevoegingen bestemmingsfondsen	-	20.511	-
	<u>0</u>	<u>916.276</u>	<u>311.818</u>

4 Staat van de vaste activa

	Balans 01-01-2023	Afschrijvingen	(Des-) investerings	Herwaardering	Balans 31-12-2023	Verzekerde waarde	WOZ-waarde
Onroerende zaken							
Monumentale kerkgebouwen							
Dorpskerk	1	-	-	-	1	7.675.456	1
	1	-	-	-	1	7.675.456	1
Niet-monumentale kerkgebouwen							
Noorderkerk	1	-	-	-	1	5.348.516	1
Nieuwe Kerk	0	-	-	-	0	-	-
	1	-	-	-	1	5.348.516	1
Pastorieën bewoond door predikant							
Langestraat 93	663.000	-	-	107.000	770.000	603.377	770.000
Langestraat 128	493.000	-	-	86.000	579.000	818.877	579.000
Oudelandstraat 56	524.000	-	-	25.000	549.000	356.395	549.000
Eikenlaan 85	393.000	-	-393.000	-	0	374.686	0
Eikenlaan 147	549.000	-	-	69.000	618.000	475.452	618.000
	2.622.000	-	-393.000	287.000	2.516.000	2.628.787	2.516.000

	Balans 01-01-2023	Afschrijvingen	(Des-) investeringen	Herwaardering	Balans 31-12-2023	Verzekerde waarde	WOZ-waarde
Overige niet-kerkelijke gebouwen							
Zalencentrum de Brug	679.500	-	-	746.500	1.426.000	4.449.778	1.426.000
Zalencentrum de Kiem	227.571	-	596.165	-137.736	686.000	4.779.258	1.372.000
	907.071	-	596.165	608.764	2.112.000	9.229.036	2.798.000

5.1 Kengetallen

Nummer	Omschrijving	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening 2022	Gemeenten met 2.000-4.999 leden	Alle gemeenten	Spreiding laag 2022	Spreiding midden 2022	Spreiding hoog 2022
					Gemiddelde 2022	Gemiddelde 2022			
Vermogen									
	Vrije buffer		4.034.485	2.441.692	1.521.977	1.025.764	53.257	498.043	2.370.537
1.1	Vrije buffer t.o.v. totaal lasten A		4,5	2,8	2,2	6,2	0,5	3,2	15,5
1.2	Levensduur vrije buffer (in jaren)		999,9	299,1	25,5	44,8	2,3	12,0	68,4
Lasten									
3.1	Lasten pastoraat t.o.v. totaal baten A	61%	49%	55%	46%	51%	25%	50%	76%
3.2	Lasten kerkelijke gebouwen t.o.v. totaal baten A	24%	31%	30%	30%	33%	11%	24%	60%
3.3	Totaal lasten A t.o.v. totaal baten A	117%	97%	101%	112%	116%	80%	104%	155%
Baten									
4.1	Gemiddelde bijdrage levend geld per lid	160	182	169	161	188	106	174	274
4.2	Levend geld t.o.v. totaal baten A (excl. doorzendcollecten)	90%	88%	91%	78%	69%	36%	74%	94%

Nummer	Omschrijving	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening 2022	Gemeenten met 2.000-4.999 leden	Alle gemeenten	Spreiding laag 2022	Spreiding midden 2022	Spreiding hoog 2022
					Gemiddelde 2022	Gemiddelde 2022			
Organisatie									
5.1	Aantal leden per FTE pastoraat	828	882	911	1.034	656	173	626	1.096
5.2	Aantal leden per FTE predikant	1.138	1.471	1.518	1.338	693	0	662	1.298
5.3	Bezettingsgraad kerkenraad en colleges	100%	92%	100%	90%	88%	70%	94%	100%
5.4	Aantal belijdende leden	2.284	2.225	2.284	1.494	428	64	232	990
5.5	Aantal doopleden	2.269	2.187	2.269	1.580	467	68	253	1.001
5.6	Totaal aantal leden	4.553	4.412	4.553	3.074	895	135	502	1.980